

ศรัญจิต ชนะสุวรรณ 2557: การปรับปรุงพันธุ์ถั่วลิสงขนาดเมล็ดปานกลาง โดยใช้
ประโยชน์จากเชื้อพันธุกรรมถั่วลิสงขนาดเมล็ดโต ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(พืชไร่) สาขาพืชไร่ ภาควิชาพืชไร่นา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมพล ภูมิไชย์, Ph.D. 141 หน้า

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้เพื่อเพิ่มผลผลิตของถั่วลิสงขนาดเมล็ดปานกลางโดยใช้
ประโยชน์จากเชื้อพันธุกรรมถั่วลิสงขนาดเมล็ดโต การปรับปรุงพันธุ์เริ่มจากการผสมระหว่างพันธุ์
ถั่วลิสงขนาดเมล็ดปานกลาง 2 พันธุ์ ได้แก่พันธุ์ไทนาน 9 และขอนแก่น 5 กับถั่วลิสงขนาดเมล็ดโต
พันธุ์ขอนแก่น 6 คัดเลือกโดยวิธีคัดรวมร่วมกับวิธีจุดประวัติแบบตัดแปลงได้สายพันธุ์รุ่นที่ 5
จำนวน 53 สายพันธุ์ ทดสอบผลผลิตโดยวางแผนการทดลองแบบ alpha lattice มี 3 ซ้ำ โดยมีพันธุ์
ไทนาน 9, ขอนแก่น 5 และขอนแก่น 60-1 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ที่สถานีวิจัยเขาหินซ้อน จ.ฉะเชิงเทรา
และศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรบ้านเพนียด จ.ลพบุรี ในฤดูฝน จากการวิเคราะห์
ความแปรปรวนทางสถิติของผลผลิตฝักและเมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด และเปอร์เซ็นต์กะเทาะของ
สายพันธุ์/พันธุ์ การทดสอบที่ จ.ฉะเชิงเทรา ผลผลิตฝักและเปอร์เซ็นต์กะเทาะแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญ ทางสถิติ ขณะที่ผลผลิตเมล็ดและน้ำหนัก 100 เมล็ดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทาง
สถิติ โดย สายพันธุ์ KUP11115 มีผลผลิตฝักและเมล็ดสูงสุด 452.2 และ 275.2 กิโลกรัมต่อไร่ จากการ
เปรียบเทียบผลผลิตพบว่า สายพันธุ์ KUP11115 และ KUP11297 ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์เปรียบเทียบทั้ง
3 พันธุ์ ส่วนการทดสอบที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรบ้านเพนียด จ.ลพบุรี พบว่าผลผลิตฝัก
ผลผลิตเมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ดและเปอร์เซ็นต์กะเทาะของสายพันธุ์/พันธุ์ มีความแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ โดยสายพันธุ์ KUP11263 มีผลผลิตฝักและผลผลิตเมล็ดสูงสุดคือ 705.3 และ
519.8 กิโลกรัม ต่อไร่ และพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างสายพันธุ์/พันธุ์กับพื้นที่ปลูกมีอิทธิพลสูงต่อผลผลิต
ฝัก ผลผลิตเมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด และเปอร์เซ็นต์กะเทาะ ส่วนการทดสอบผลผลิตในแปลง
เกษตรกร จ.สกลนคร พบว่าสายพันธุ์ KUP11077 มีผลผลิตฝักสูงที่สุดคือ 335.6 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อ
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิตของสายพันธุ์ถั่วลิสงที่ทดสอบใน 3 สถานที่
และ 2 ฤดูปลูก พบว่าสายพันธุ์ KUP11263 ให้ผลผลิตสูงที่สถานีวิจัยทั้ง 2 แห่งในฤดูฝน และใน
แปลงเกษตรกรในฤดูแล้ง รองลงมาคือสายพันธุ์ KUP11115 ดังนั้นสายพันธุ์ KUP11263 และ
KUP11115 เหมาะสมที่จะนำไปปลูกทดสอบในแปลงทดสอบที่ใหญ่ขึ้น และเพิ่มสถานที่ทดสอบ
และฤดูปลูก เพื่อประเมินเสถียรภาพของสายพันธุ์และคัดเลือกเป็นพันธุ์ใหม่แนะนำให้แก่เกษตรกรต่อ
ไปแนะนำให้เกษตรกรต่อไป

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก